

Ljudstvo si jih je postavilo, ker je sledilo nauku in zgledu Slomškega, Kreka, Jegliča in njihovih prijateljev in učencev. V teh svojih ustanovah najde izobrazbo in vzgojo. To so panji, kjer se zbirajo kakor čebelnice naši možje in mladenci, naše žene in dekleta in vedno nov med za dušo in telo se nabira v teh panjih.

In najnovejšo?

Dejstvo je, da so nam letos hrvatski listi očitali, da je pod vodstvom dr. Korošca Jugoslovanski klub pridobil za Slovenijo predprave in ugodnosti, kakor nobena druga pokrajina. Zopet smo našemu ljudstvu z dejanjem dokazali, kakšni smo in kaj hočemo mi v SLS organizirani sinovi slovenskega krščanskega ljudstva.

Ta pot se bo nadaljevala. Lajšala se bodo bremena, razširile samouprave, zboljšala in pocenila uprava, da bodo v močni Jugoslaviji srečni, zadovoljni in ponosni Slovenci poleg Hrvatov in Srbov. Da se bo redno in uspešno nadaljevalo pošteno delo, pa je potrebna moč in zaupanje. To nam daste pri volitvah.

Naše ljudstvo je slovensko, je krščansko, je delavno in vztrajno. Ono ve, da je treba sloge in sporazuma, ako se hočejo izvršiti dobra in velika dela. Ravno radi teh svojih lepih lastnosti pa hoče pravico in enakost, hoče poštenje in red, hoče delavne in sposobne ljudi, da se ustvari močna država in zadovoljni državljani.

Pustimo nasprotnike, delajmo po svojo!

Ker smo si svesti, da izvršujemo v naši politični organizaciji Slov. ljudski stranki le voljo našega ljudstva, zato pustimo vse napačne računanje ob strani, pustimo jim njihove napačne račune, pustimo jim laž in sovraštvo ter mirno pojdimo svojo pot.

Če izbruhne ogenj, se združijo vaščani v obrambo in pomoč. Vsak pameten človek zatira škodljivce na živini, hiši, vrtu in njivi. Tako delajmo mi! Se z večjo odločnostjo in vztrajnostjo z ljubeznijo za pošteno in koristno našo stvar. Zato kličemo tebi osiveli starček, ki si na tem programu našega ljudstva živel in deloval ter zreš s ponosom in tihim zadovoljstvom na častno svojo preteklost: bodi zopet samemu sebi zvest in mlajšim vzgled!

Ti mož — gospodar in delavec — nosiš težka bremena za družino in državo; uveljavi pri volitvah svojo voljo! Ti mladenič, poln plemenitih vzrokov: daj pri volitvah izraza svojemu mišljenju in hotenju!

Slovensko ljudstvo skupaj! Življenje je stalna in težka borba z vedno novimi nalogami. V borbi pa so dezerterji najžalostnejši in najbolj nezažena prikazen. Zato pokažimo, enotno voljo v enotnem hotenju! Z zadoščenjem bomo vsi gledali na čudovit uspeh medsebojnega zaupanja. Napačne računanje ob stran in ponosno ter krepko našo pot naprej, našim ciljem nasproti!

Radičevci za dosmrtno vojaško dolžnost.

Iz Hrvatskega prihajajo agenti od Radiča in lovijo posebno mlade volilce za Radičevo stranko. Da bodo mladeniči in možje vedeli, kaj je Radičeva stranka, jim pokličemo v spomin sledeče:

Ko so bili radičevci leta 1925 v vladi, je njih voditelj v narodni skupščini javno govoril takole:

Mi radičevci zahtevamo, da se naj vojaška dolžnost razširi tako, da bi ostali moški celo življenje pod vojaško močjo. Za državna dela se naj vpokličejo rezervisti na orožne vaje.

Taki militaristi so tisti, ki vodijo Radičevo stranko. Del tega militarističnega Radičevega programa se že izvaja sedaj.

Mladi volilci, zapomnite si to dobro! Naženite radičevce, če pridejo k vam hvaliti Radičevo torbo!

dočnost, sedaj pa se je vse razpršilo. To bi bilo najmanjše zlo. Hčerka se je po sprejemu poročila o umoru onesveščena zgrudila in še sedaj leži nezavestna v svoji postelji. Strastno ga je ljubila in bila je vsa nesrečna, ko ga en dan ni videla. Veliko vprašanje je: ali prenese strašni udarec, ki jo je zadel z nenadno smrtjo ljubljenega zaročenca.

— Gospa, oprostite, da sem vam v tej uri žalosti v nadlogo. Dolžnost me je pripeljala sem.

— Ste morda policijski uradnik?

— Da, gospa! ... Današnji večerni listi ...

— So pisali resnico ... Cisto resnico! Kak udarec! Kak udarec! ... Ravno danes bi zaročil mojo ubogo hčerko ... Umrli je! Neusmiljeno so ga umorili, da bi prišli do njegovega posestva! ...

— Vi torej mislite, da je morilec ...

— Gida Berenyi! ... Tisti falot! ... Javno povem, četudi pred zakonom: in je bil. Nikdo drugi!

— Premislite stvar! Obdolžitev je strašna: bratomor! Podatki preiskave vodijo v drugo smer.

— Gospod, zelo vas svarim: pazite, da ne bodo vlekli v ječo nedolžnega človeka! Ponavljam: on je morilec, Gida Berenyi! ... Aretirajte ga! Na vešala z njim!

Kaj pa je vzbudilo v vas to prepričanje?

— Nikolaj se je često pritoževal nad svojim bratom. Na vsakem koraku ga je nadlegoval in mu grozil.

— Zakaj mu je grozil?

— Na kant je prišel. Vse je zapravljal. Ubogi Nikolaj! Da bi bratu vsaj nekaj rešil, je kupil njegovo hišo. Ako bi bilo prišlo do dražbe, bi ne dobil za njo niti vinarja, tako pa jo je prodal za stotisoč kron, kar je v enem mesecu zapravljal ... Ko je doznal, da se brat ženi, ga je pod krinko dobrohotnosti prosil, da se odreče svojih nakani, češ, srčno hibo ima. Onesrečil bi ženo, otroke ... Se razume, da mu je bilo le do posestva. Nikolaj se ni dal premotiti, radi tega sta si postala nasprotna: več nista občevala. Ta malo pridnež je v pismih grozil, da se bo maščeval. Javno pohujšanje uprizori, obtoži ga, da ga je pri nakupu hiše opeharil ... Nikolaj je predvčerajšnjim pri nas obedoval,

Na nekrvavi način se je preprečila nova vojna.

Italijan bi po vsej sili rad izzval vojsko z Jugoslavijo. Zemljelačni Lah bi rad našo lepo zemljo.

Letošnjo zimo in pomlad je bila dosti velika nevarnost, da izbruhne nova krvava vojska. Naša država je bila do pred kratkim obdana skoro s samimi neprijatelji. Saj tudi ni nobeno čudo! Pašič, Pribečević in Radič so vsa leta vodili tako zunanjo politiko, da smo se s sosedi Italijani, Nemci, Madžari in Bolgari gledali kakor pes in mačka.

Naša stranka, naši vodilni politiki pa so začeli na drug način. S sosedi si moramo biti dobri. In ravno naš dr. Korošec je bil tisti, ki se je napotil k Nemcem v Avstrijo, k Madžarom in Bolgarom ter jim je ponudil v imenu Jugoslavije roko v spravo! In hvala Bogu, trud našega voditelja ni bil zaman. Naša država sklepa prijateljstvo z Nemčijo, Avstrijo, in polagoma tudi z Madžari in Bolgari. Ko je Italijan to videl, ga je minila vojna korajža. Tako se je na nekrvavi način za sedaj preprečila nova krvava vojna. Mi pa moramo gledati, da na krmilo naše domovine ne pridejo stranke in ljudje, ki gojijo sovraštvo med narodi in državami.

Slovenska ljudska stranka je proti vojni, mi smo za mir med narodi. Krščanska ljubezen naj zavladava, a ne sovraštvo. Mladi volilci, pa tudi očetje! Ne dajte 11. septembra volilnih kroglic samostojnim demokratom in socialistom, ki ne znajo druga, nego gojiti sovraštvo in zgago. Pojdite vsi z nami, s Slovensko ljudsko stranko!

Vsi v eno fronto!

So ljudje na svetu, ki imajo strašno veselje, če morejo napraviti v kakšni družini razdor in sovraštvo. Radujejo se taki hudobneži, ako se jim posreči, da povzročijo komu škodo.

Mi Slovenci smo majhna družina, mal narod. Ali znano je daleč na okoli, da smo Slovenci marljivo, pošteno, verno in sposobno ljudstvo. Ugled Slovencev se širi povsod. Še bolj pa bi se naš ugled razširil in s tem bi se razširila tudi moč slovenskega naroda, ako bi vsi Slovenci, ali pa vsaj ogromna večina držali trdno skupaj, ako bi bili složni, edini.

Sedanje volitve zopet kličemo nas Slovence v eno volilno fronto! Čast in bodočnost slovenskega naroda zahteva, da se pri teh volitvah ne trgamo v male stranke in strančice, ampak da ostanemo edini. Sovražniki Slovencev so poslali k nam okoli 8 strank z namenom, da bi Slovence raztrgali, razcepili in jim s tem vzeli moč.

ko je dobil od brata pismo ... Glejte, gospod, tu imam pismo. Ga lahko prečitata.

Detektiv je radovedno preletel vsebino pisma.

»Dragi Nikolaj, zelo te prosim, takoj me obišči. Govoriti hočem s teboj. Gida.«

— Dobri fant je hotel iti, toda jaz sem ga pregovorila. Slutila sem, da pisec pisma ima slabe namene ... Ni šel k bratu, marveč on je njega obiskal v hotelu in ga umoril!

— Ali lahko obdržim to pismo?

— Izvolite! ... Nekdo zvonil ... Gotovo je zdravnik prišel ... Uboga hčerka je zelo bolna! Oprostite, gospod!

— Gospa, še eno vprašanje! ... Ali ne poznate bolehavega mladega grbavca?

— Ne poznam.

— G. Berenyi tudi ni govoril o njem?

— Nikdar. Nikolaj v Budimpešti z nikomur ni občeval.

— Hvala!

Tuzar je globoko zamišljen prišel na ulico.

— Bog ve, ali ni govorila ta gospa resnice. Nikola Berenyi je brat poslal na drugi svet.

S tem pa moje stališče ni omajano. Da bi ga lahko umoril, je stopil v stik z grbavcem, ki mora biti po vsej priliki revež in je pripravljen za denar vse storiti ... Če prav slutim, z enim udarcem dve muhi ubijem: obenem z morilcem se ujame tudi njegov podpihovalec.

Orjaški detektiv ga je že čakal pri vratih.

— Ninini! Na tebe sem pa popolnoma pozabil. Kaj je novega?

Oči Daniela Kopek so se bleščale od veselja.

— Ga že imam! Ga že imam! Ga že imam!

— Grbavca?

— Se razume, da grbavca.

— Ali si ga slučajno dobil?

— Nasprotno! Sedaj enkrat sem dobro vohal. Zastonj! Je v moji glavi pamet, samo je nočejo opaziti. Takole sem sklepal: ta mladenič ima zelo razvito pljučno bolezen, verjetno je torej, da ga v kateri bolnici poznajo, to tembolj, ker so posebni telesni znaki zelo očitni.

Hudobni so nameni samostojnih demokratov, radičevcev, socialistnih demokratov in drugih, ki so prišli v Slovenijo delat zgago pri teh volitvah. Uničeni smo Slovenci, če bi se tem strankam posrečilo vsaj deloma zmagati. Od 315 ima Slovenija samo 26 mandatov. In če se to število razdeli, recimo na osem strank, potem ni nikjer nič.

Zatorej naj gre do 11. septembra tale glas od hiše do hiše, od vasi do vasi:

Volimo Slovenci letos samo eno stranko, to je našo Slov. ljudsko stranko! Vsi v eno volilno fronto! Vsi na volišče! Vsi glasujemo za prvo volilno skrinjico!

Da bomo nasprotnike poznali.

Socialisti na grobovih.

Zadnji čas so postali socialisti, ki sovražijo vse, kar je katoliškega, zelo predrzni in so napadali duhovnika celo na pokopališču. Tako je neki M., socialist na Jesenicah nastopil na pokopališču proti g. župniku, ki je prišel pokopavat. V Studencih pri Mariboru je pred nekaj tedni p. Bonaventura pokopaval. Ko je prišel na pokopališče, so ga že začeli psovati: »Črn hudič že gre ...« Kljub vsem psovkom je duhovnik opravil sv. opravilo in molitve. Ko je odhajal, so zopet vpili za njim. In takim ljudem naj se da moč in država v oblast? Kdo bi mogel biti tako nepreviden, da bi jim zapal? —

Ne volimo socialistov!

Naši socialisti hočejo na vsak način, da bi njihovi voditelji postali — vsaj ministri. Delavci so pred leti izvolili blizu 70 poslancev — socialistov. Kaj so ti storili? Glasovali so za centralizem, glasovali za kapitalizem in sami kapitalisti postali. Njihovi voditelji, oba Kristana in drugi so težki milijonarji, zdaj seveda jim je lahko govoriti — zoper kapitalizem. Ne volite socialistov, ker ti se znajo preleviti takoj v — kapitaliste!

Naši socialisti pa so ga zadnji čas še posebno polomili. Kakor je znano, je na Dunaju bila krvava revolucija, ki so jo povzročili socialisti. Naši so seveda morali poslati takoj svoj brzojav, da so z njim! — V Ameriki so obsodili na smrt dva anarhista, ki sta pred 6 leti izvršila roparski umor. Naši socialisti so seveda tudi v tem slučaju napravili — politično vprašanje in protest. Ti bi radi pač, da bi se socialistov ne smelo soditi in obsoditi! Jih bo že ljudstvo dne 11. septembra! Ne volite socialistov!

Radičevski prazniki — brez službe božje.

Ze nekaj let sem prirejajo radičevci svoje kmetske praznike, a vsi ti prazniki so prirejeni tako, da se ljudi odteguje od nedeljske službe božje. Končujejo pa se prazniki — s plesom. No, na ta način bo kmetu res najbolj pomagano!

»100.000 Din ali — poslanec.«

»Kmetijski list« prinaša to-le, od A. Prepeluha podpisano trditev, da je sedanji kandidat Urek dne 7. julija zahteval, da mu mora samostojna oz. radičevska stranka dati 100.000 Din ali pa zasigurati, da bo poslanec. Nam se kaj takega zdi ... »oma neverjetno in pozivamo g. Ureka, da to stvar razčisti, ako ne, bodo potem res vsi verjeli Prepeluhu. — V istem listu se očita Ureku, da pol leta kot poslanec ni drugega delal, kot dnevnice jemal. Tudi ta očitek je naravnost grozen v primeri s tem, da zdaj Urek zopet kandidira. Tudi v tem slučaju, katerega mi ne verujemo, ko se nam kaj takega zdi nemogoče, mora Urek prijeti radičevce: Zanimivo je pa to-le: Urek je bil do zadnjega časa v vrstah radičevcev, pa se ni nič hudega slišalo o njem od strani radičevcev, ki so ga hoteli celo za kandidata postaviti. — Zdaj pa taka reč zoper njega! Se pač poznajo med seboj! Pa naše ljudstvo jih tudi pozna, zato pa ne bo volilo ne Ureka in ne radičevcev, ampak le SLS. —

»Pokvarjena gospoda.«

Radičevci zadnji čas nimajo drugega na jeziku kot besedo: »Pokvarjena gospoda iz mest«. Na nekem shodu je

— Pravilno!

— Vzel sem si voz in šel od bolnice do bolnice ... V »Rudečem križu« sem doznal, da se je tri mesece tam zdravil, seveda kot plačilni bolnik.

— Kot plačilni bolnik? Ai so tako rekli?

— Da, bil je plačilni bolnik. Ni čuda. Saj je premožen človek.

— Kako veš?

— Oh, vse sem že izvohal. Imenuje se Elija Berger. Ima enaindvajset let. Stanuje v Velikopoljski ulici št. 33. Sirota je; nima ne očeta, ne matere. Njegov zakoniti varil je Koloman Berger. Stric mu je.

— Ali je v resnici premožen fant?

— Prosim! V lastni hiši stanuje. Kakor sem izvedel od hišnika, je slušatelj pravne akultete in je v teh dneh položil drugi rigoroz. Vedenja je dobrega in priden, nikdar ne ponočuje. Vsako leto prebije dva meseca v Arkoni. Tudi danes zvečer potuje tje; gre ob osmi uri štirideset minut ...

Tuzar je s kislim obrazom poslušal orjakova poročila, ki so njegove račune križala ... Ako je Elija Berger v resnici bogat in moralen fant, ga za umor niso mogli najeti ... Sumljivo je, zakaj namerava ravno danes zvečer odpotovati; to mu na vsak način prepreči, ker je dobil naročilo, da ga aretira in odda policiji, kakor hitro ga najde ... Kaj pa, ako ni on iskani grbavec! ...

— Priznam, da si bil sedaj enkrat v resnici spreten. Zadovoljen sam s teboj in skrbel bom, da predstojnika primerno informiram o tvojih sposobnostih ...

— Oh, mojster! ... Vi ste resnično vrl človek.

— Nikar se ne zahvaljuj! ... Sedaj pa obišči onega cukrarja v Kepereški ulici, kateremu danes opoldan izroči pozivnico.

— G. A. Fischerja?

— Da. Pripelji ga s seboj v stanovanje Elije Bergerja. Postavim ga pred grbavca: ali ga spozna?

— Letim!

Orjak je pobral pete in drvel proti Kepereški ulici. Tuzar pa je hitel na grbavčovo stanovanje.

(Dalje prihodnjik.)